

Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje - Direktionen (KSON)

§ 53

Dnr KSON 2026-136

Kommunalförbundets lokalförsörjningsbehov 2026-2035

Sammanfattning av ärendet

Strategisk kvalitetsutvecklare Stefan Helmér föredrar ärendet.

Ärendet redogör för de lokalförsörjningsbehov som Kommunalförbundet sjukvård och omsorg (KSON) har identifierat perioden 2026–2035. Behovsanalysen bygger på Norrtälje kommuns befolkningsprognos och omfattar särskilt boende för äldre (säbo), bostad med särskild service till personer med psykisk funktionsnedsättning (socialpsykiatri) samt boendeformer för målgrupper enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Analysen genomförs i nära samverkan mellan KSON:s förvaltning och samhällsbyggnadskontoret samt fastighetsavdelningen på Norrtälje kommun. Befintlig kapacitet jämförs med prognostiserat behov och hänsyn tas både till pågående byggprojekt, ohälsodata och platser som avropas eller direktupphandlas i andra kommuner. Övergripande bedöms ett tydligt behov av fler platser, särskilt inom säbo och socialpsykiatri. För LSS är bilden mer komplex; prognosen visar ett visst överskott från 2027 samtidigt som antalet ej verkställda beslut pekar på behov av fortsatt kapacitetsutveckling.

Ett viktigt observandum är förvaltningens bedömning att det finns en risk för att tillgången till platser i särskilt boende för äldre på sikt kan minska. Detta beror på att mer än hälften av platserna drivs av fristående utförare inom ramen för LOV vilket innebär en begränsad rådighet för KSON över placeringar och kapacitet. Den minskade rådigheten kan påverka möjligheten att långsiktigt säkerställa platser för kommunens egna invånare. Därtill finns ett behov av att ersätta flera vårdfastigheter på grund av otillräckligt antal platser samt brister i funktionalitet och standard. Sammanfattningsvis finns ett omfattande behov av att säkra tillgången till fler platser, stärka de platser som KSON har rådighet över samt att successivt ersätta äldre fastigheter för att säkerställa ändamålsenliga lokaler inom vård och omsorg.

Förslag till beslut

Direktionen Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att anta redovisning av kommunalförbundets lokalförsörjningsbehov 2026–2035.

Yrkande

Jörgen Jansson (M) yrkar:

Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje - Direktionen (KSON)

Direktionen Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje ska återremittera ärendet och ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett omarbetat underlag för lokalförsörjningsbehov med en tydlig färdplan under de kommande åren för att reducera andelen som bor på särskilt boende för äldre (SÄBO), med målsättningen att senast innan årsskiftet 2028/2029 nå rikssnittet enligt Kolada, 2025 – ålder 65-79, andel 1,2% och ålder 80+, andel 9,7%.

Skulle återremissyrkandet falla så yrkas avslag på ärendet i sin helhet.

Erik Andersson (M), Isabelle Ankarfjärd Jäger (M), Sören Forslund (M), Janet Gudmunds Burström (M) och Leif Bertilson (SD) biträder Jörgen Janssons (M) yrkande.

Beslut

Direktionen Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att anta redovisning av kommunalförbundets lokalförsörjningsbehov 2026–2035.

Reservation

Jörgen Jansson (M), Erik Andersson (M), Isabelle Ankarfjärd Jäger (M), Sören Forslund (M), Janet Gudmunds Burström (M) och Leif Bertilson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jörgen Janssons (M) yrkande.

Protokollsanteckning

Jörgen Jansson (M), Erik Andersson (M), Isabelle Ankarfjärd Jäger (M), Sören Forslund (M), Janet Gudmunds Burström (M), Carl-Gustav Pfeiffer (M), Kenneth Hagström (M), Britt-Mari Canhasi (SD), Leif Bertilson (SD) och Dennis Ekström (SD) lämnar protokollsanteckning enligt följande:

”Vi har tagit del av Norrtälje kommun beställda Inriktarappen som presenterades 2024-02-13 och som i sin slutsats pekade på:

”Äldreomsorgen har hög andel brukare i särskilda boenden. Det har skett en stor tillströmning av brukare till särskilda boenden sedan 2022 som accelererat under 2023. Relativt andra kommuner har Norrtälje stor andel av brukarna i äldreomsorgen i särskilt boende.”

Den rekommendation som lämnades i samma rapport var:

- ” Påbörja omställningsarbete i äldreomsorgen.
- Volymframskrivningar och löpande uppföljning baserat på rimlig takt i omställningen mot mer insatser i ordinärt boende.
 - Arbeta aktivt med handläggargruppen med att stärka kompetens.
 - Se över förutsättningarna för insatser i ordinärt boende med nulägesanalys”.

Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje - Direktionen (KSON)

Vi instämmer i både slutsats och rekommendation och mot denna bakgrund anser vi att kommunalförbundet ska utarbeta en strategi för hur behovet av platser på säbo kan minskas under de kommande åren, så att det bättre harmonierar med riksgenomsnittet. Därför yrkade vi i första hand att redovisningen av kommunalförbundets lokalförsörjningsbehov skulle återremitteras.

I en enkät som gjorts på uppdrag av Norrtälje kommuns äldre- och funktionshindersombudsman har en majoritet av de drygt 900 tillfrågade svarat att de önskar bo kvar hemma så länge de kan. Vi anser att kommunalförbundet bör underlätta för detta genom att ge utförarna av hemtjänst och hemsjukvård ekonomiska förutsättningar som är långsiktigt hållbara, så att de kan erbjuda hög tillgänglighet och kvalitet. Om fler äldre skulle kunna bo kvar hemma, med stöd av hemtjänst och hemsjukvård, skulle det alltså vara i enlighet med flertalet av de äldres önskemål samtidigt som det skulle innebära lägre kostnader för kommunalförbundet.

Kommunalförbundet bör även, i samarbete med Norrtälje kommun, verka för att fler trygghetsboenden etableras i kommunen. Även detta svarar emot vad som framkommit i den ovan nämnda enkäten. På frågan var de äldre önskar bo om de inte kan bo kvar hemma, svarar flertalet seniorboende eller trygghetsboende. Genom att tillskapa fler platser på trygghetsboende bör behovet av de dyrare platserna på säbo minska."
